

KOM UT!

NR 5 1996 ÅRGÅNG 17

månads
s t i d n i n g e n

FOTO: MIA TUROS

Premiär för Frieda Filmen "Väninnor" är klar

- Kristdemokraternas eget Gomorra • Ulf Gadd har ett höftskynke på Bali • Lesbiska och makt

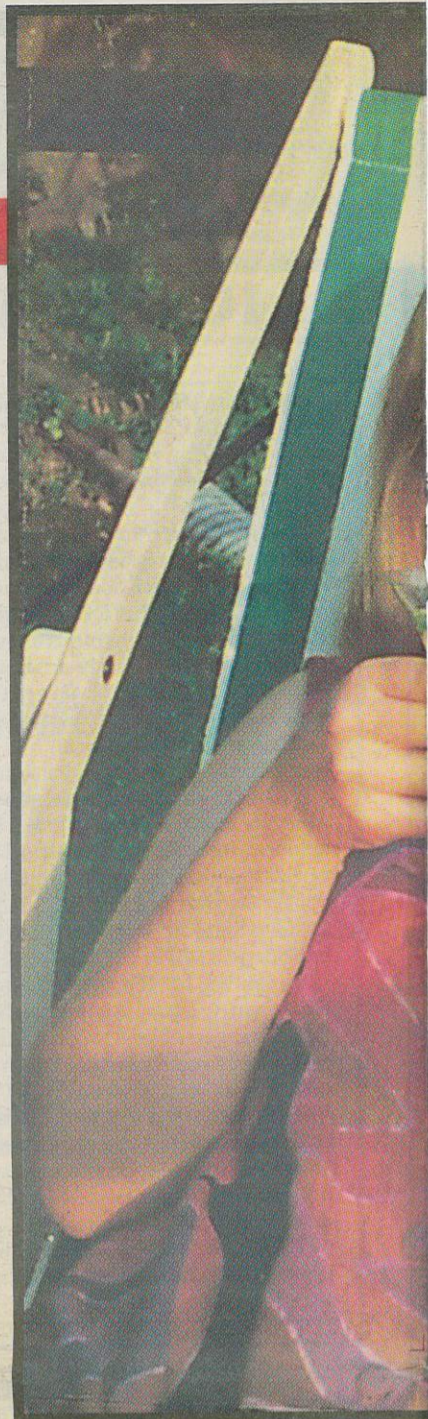

Stjärnstoft

n ö j e KULTUR

Väninnor

Premiär i oktober för Cecilias och Ninas film om äldre lesbiska kvinnor

Skål brudar - filmen är er!
Cecilia och Nina tar igen sig efter ett intensivt filmprojekt. Nu väntar alla filmfestivaler i Europa på deras gripande mästestycke om äldre lesbiska kvinnor i Stockholm.

En kärleksfilm med äldre kvinnor är ovanligt och en kärleksfilm med äldre lesbiska i är rent av unikt. En sån film finns emellertid nu. Den har skapats av två drifiga kvinnor - Nina Bergström och Cecilia Neant-Falk. Filmen har tagit två år att göra, men nu - den 25 oktober blir det stor galapremiär.

Jag träffar Nina Bergström och Cecilia Neant-Falk i deras hem/kontor/ateljé. Utanför fönstret håller solen på att gå ner. Bruset från gatan och skratten från kvarterskrogen hörs tydligt genom det öppna fönstret.

Nina och Cecilia håller just nu på med att avsluta arbetet med sin film *Väninnor - berättelser från garderoben*. Det är viss ljudläggning och laboratoriearbete som återstår.

Hur och varför?

Idén till filmen fick Cecilia då hon gick på en skolformatörsutbildning som RFSL anordnade.

Hon upptäckte att det fanns väl-

digt lite material om det som berörde kvinnorna i den homosexuella historien. Hon ringde hem till sin flickvän Nina och berättade detta och tyckte att det borde finnas något dokumenterat.

Nina tyckte att det var en bra idé att helt enkelt fråga de kvinnor som var med på den tiden, för att på så vis låta en svag grupp föra sin egen talan. Äldre lesbiska kvinnor står ju inte så högt på hipphetsskalan.

— Sen är det ju spännande att träffa någon som är lesbisk och i sin farmors ålder. Kvinnorna i filmen har levt i en tid då homosexualitet var förbjudet och då kvinnor knappt kunde arbeta utanför hemmet. Vilken styrka de måste besitta, säger Nina och Cecilia.

Våga leva som man är

Filmen handlar om en frigörelseprocess och att våga leva som man är. Det handlar om fem kvinnor, om deras liv, deras med- och motgångar. Om att växa upp och "vara en konstig prick", att kliva in i vuxenvärlden och inte vilja gifta sig fast alla förväntar sig detta.

Nina och Cecilia berättar om glädjen att höra damerna berätta och dela med sig av sin klokhet. För filmen handlar ju om det också, att så småningom våga vara sig själv, att finna kärlek och att våga älska.

Cecilia och Nina fick en vision. De bestämde sig för att förverkliga den. Och nu - efter två år - är det färdiga resultatet moget att presenteras: en dokumentärfilm om äldre lesbiska kvinnor.

ung & homobuell

RING LINJE 59 FD BHUS-LINJEN

020-59 59 00

Kompistelefon för stöd och information till unga homosexuella tjejer och killar.

Öppet måndag - torsdag kl 19-22.

MED STÖD AV RFSL & LANDSTINGET FÖREBYGGER AIDS, STOCKHOLM

NYTT NAMN OCH TELEFONNUMMER FROM 1 APRIL

Red Ribbon

"Red Ribbon" - det röda bandet - är en symbol under vilken världen förenas i kampen mot hiv och aids.

Hiv angår oss alla

Genom att köpa det röda bandet gör Du en insats i kampen mot hiv och dess konsekvenser.

"Red ribbon"-märke i metall finns att köpa hos RFHPs kansli till en kostnad av 20:-/st + porto. Skriv, ring eller faxa till:

RFHP

Gotlandsgatan 72
116 38 Stockholm
08-714 54 10, fax 08-714 04 25

— Så det är nog först och främst en kärleksfilm, säger Nina, och Cecilia skrattar.

— Kvinnorna i filmen berättar ju om sina liv. Det blir svårt att inte glädjas för deras skull.

— Kvinnorna i filmen fördömer inte de som inte levtt homosexuellt. De vill inte tala om för andra hur de ska leva. De har bara accepterat sig själva.

Kontakt med Golden Ladies

För att kunna göra filmen tog Nina och Cecilia kontakt med Abbe på Golden Ladies (RFSLs grupp för lesbiska över 40), och blev inbjudna till deras träffar och middagar.

De letade i RFSLs arkiv och försökte få tag på nedskrivet material. Det visade sig inte vara så lätt, eftersom dokument och register från klubben Diana hade bränts av medlemmarna själva.

De ringde runt till bekanta och satte in annonser där de sökte kvinnor som var villiga att berätta och eventuellt vara med i filmen.

Nina och Cecilia ville ha med olika kvinnor och med så olika levnadsöden som möjligt. Det visade sig vara lätt att få tag på kvinnor i 50-55-årsåldern, men de ville ju att kvinnorna skulle vara äldre än så.

De märkte att ju yngre man varit på 70-talet, desto öppnare levde man nu.

Många "Dianor" försvann från RFSL då det blev för politiskt och för många bögar. Tjejkvällarna blev också färre tyckte man, efter sammanslagningen med mansavdelningen Kretsen.

Kvinnorna som nu är med i filmen är Abbe, Ellen, Frieda, Boel och Kerstin - fem kvinnor som berättar öppenhjärtigt om sina liv.

Teater och indianer

Både Nina och Cecilia har varit med länge i den lesbiska svängen. De

har tidigare på olika vis använt sina kreativa sidor. Nina inom teatern, där hon är utbildad dramapedagog. Hon har både spelat och regisserat i Oslo, jobbat med den lesbiska gruppen Teater Henna, forumteatergruppen Solvere i Stockholm, och hon haft dramaövningar på RFSLs ungdomsläger.

Nina har också gjort några kortfilmer på video, bland annat en film om bröst, som dock refuserades av Folkets Bio.

Hon håller också på med musik och har lärt sig filmmusikkomposition.

Cecilia har gått på filmskola i Paris och jobbat med redigering, diverse projekt och filmer. Hon har också läst filmvetenskap på universitetet.

Båda tjejerna säger sig vara inspirerade av indianer, en förtryckt grupp, som de har identifierat sig med. Nina så mycket att hon när hon var åtta år blev helt förkrossad när hon fick veta att hon var ett "blekansikte".

Förebilder

De har haft vissa förebilder inom filmkonsten - Marie-Louise Ekman, Christina Olofsson och hennes film "Nina älskling". Agneta Fagerström-Olsson och hennes filmer om Channa Bankir och Suzanne Brögger. Samt filmerna "Company of Strangers", "Forbidden Love" och "Before Stone-wall".

Reaktioner

— Vi har överlag mött av mycket positiva kommentarer när vi lagt fram vår idé, säger

Nina. Filmerna har fått ekonomiskt stöd från bland annat RFSL, Filminstitutet, Lesbisk Nu, Folkhälsoinstitutet och STV.

Detta innebär att filmerna, som benämns dokumentär och är 54 minuter lång, kommer att visas både på bio och på TV. Först och främst kommer den på Zita (Folkets Bio) i Stockholm med premiär den 25 oktober. Ute i landet kommer den att visas om de olika Folkets Biograferna vill ta in den. Här har homosexuella en stor chans att på-

verka.

Kostnaden för filmerna ligger på över en miljon.

— Det mesta är filmat med bara en tagning. Vi har planerat noggrant hur tagningen skulle ske, säger Nina.

— Det har hållit ner kostnaderna, men ändå har vi många gånger fått göra saker vi inte haft pengar till, fyller Cecilia i.

Filmerna har visats för första gången på RFSL Stockholm i en videokopia som inte var helt färdig.

— Det var ner-

vöst, säger Nina. Men responsen var mycket bra. Kommentarer jag hörde var att folk blev rörda och glada. Att det här kommer en tydlig och bra film om oss. Att man känner sig stärkt efteråt. Och att tanterna var så gulliga!

Cecilia berättar att när hennes pappa hade sett den så han att han äntligen förstod det där med homosexualitet. Att vi alla kan älska och känna, det är ju normalt. Och då har han en dotter som har varit öppen sen hon var 14.

Första semestern på två år

När de är helt klara med filmerna kommer Nina och Cecilia först och främst att ta semester. Den första på två år!

Sedan kommer de att följa filmerna på eventuella festivaler runt omkring i Europa, därefter blir det nya projekt!

Cecilia kan tänka sig att ge ut berättelserna som inte kom med i filmerna i bokform.

Hon har också tankar på en ny film. Vad den kommer att handla om vill hon hålla hemligt än så länge.

Både Cecilia och Nina tycker att film är ett bra verktyg för att föra fram den verklighet man vill att människor ska se.

"Go for it"

Slutligen, något råd till den som sitter och trycker på en idé?

— Go for it! Även om du inte får napp på en gång, försök igen! avslutar dessa modiga och tålmodiga kvinnor.

Solen har gått ner och brusset från trafiken utanför fönstret har dämpats något, men skratten från krogen hörs desto mer.

Och jag går stärkt hemåt, glad över att det finns några som törs. Några som gör något!

TEXT OCH FOTO:
INGELA ANDERSSON

